

Organisasjonsnummer: 942110464
Foretaksnavn: Trondheim Kommune, Miljøenheten
Navn: Marianne Langedal
Kontonummer: 15037355000
Adresse: Tkorg Kode 510000 Postboks 2300 Torgarden
Postnr.: 7004 Trondheim
Telefon: 72542550
Mobiltelefon: 91760091
E-post: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no

Mottaker: Miljødirektoratet
Kopimottaker: Fylkesmannen i Trøndelag

SØKNAD

REFERANSENR.: 18S3532D

Trondheim Torg: fossilfri anleggsplass i midtbyen

Type tiltak: Klimagassreducerende tiltak i andre sektorer - gjennomføring

Beskriv tiltaket, med vekt på hvem, hva, hvor og hvordan:

Anleggsmaskiner utgjorde ca 15 % av klimagassutslippene i Trondheim i 2015 (SSB, 2015). Trondheim kommune skal bruke sin rolle som byggherre til å stimulere til økt bruk av fossil og utslippsfrie løsninger på bygg- og anleggsplasser. Status pr dd. er at måloppnåelsen er kommet lengre på oppføring av nye bygg enn på anleggsprosjekter. Torvet er et stort anleggsprosjekt med investeringsramme på 390 millioner kroner og areal på 10.000 kvm. Prosjektet vil gjennomføres midt i byen og vil være godt synlig for byens innbyggere. Det er derfor ønskelig at Nye Torvet i Trondheim skal være et pilotprosjekt på hvordan anleggsprosjekter, der Trondheim kommune er byggherre, kan gjennomføres i framtiden.

Målet er å få nullutslippsanleggsplass, men dette må tas i flere steg da bransjen har varslet behov for tid til omstilling. Torvet er derfor beskrevet som fossilfri anleggsplass, men det vil tilstrebes å gjennomføre prosjektet så utslippsfritt som praktisk mulig. I tillegg ønskes prosjektet gjennomført med bruk av miljøbetong. Det tilbys i dag lavkarbon-betong med inntil 30 prosent reduserte utslipp sammenlignet med standardbetong, men det har ikke vært vanlig å bruke dette i anleggsprosjekter i Trondheim.

Hvordan vil tiltaket gi reduksjon i klimagassutslippene?

Det er stilt krav til fossilfri anleggsplass i anbudskonkurranse (svarfrist 15.2.2018). Et grovt estimat over klimagassutslipp i prosjektet (se vedlegg) basert på anslått dieselforbruk er på ca 1900 tonn CO₂. Av dette er ca halvparten fra lastebiler og halvparten fra anleggsmaskiner. Dette er høyere enn gjennomsnittet for et byggeprosjekt - noe som gjenspeiler prosjektets karakter som infrastrukturprosjekt med vesentlig mer arbeid under bakken enn et standard byggeprosjekt.

Minimumskravet i prosjektet er fossilfritt. Dette vil medføre en reduksjon i fossile utslipp i prosjektet på 1900 tonn CO₂ ved bruk av biodiesel.

Utslipp av biogenisk CO2 vil kun reduseres fra 1900 tonn til ca 900 tonn ved innføring av elektriske maskiner der dette er mulig med dagens teknologi (se nedenfor).

I følge en rapport om materialvalg i prosjektet vil lavkarbonbetong B34 M40 medfører minst klimagassutslipp, med ca. 200 tonn CO2-ekv. mindre utslipp enn alternativet betong B45 M40 *(se vedlegg).

Hvilke virkninger, i tillegg til reduksjon i klimagassutslipp, vil tiltaket ha?

Siden Torvet vil være et pilotprosjekt for Trondheim kommune vil det være mulig å få innført krav om at alle anleggsplasser der kommunen er byggherre skal gjennomføres som fossilfrie, og mål om nullutslipp på lengre sikt. Overgang til nullutslippsløsninger som el eller hydrogen vil senke støynivået fra anleggsplasser, og vil fjerne lokale utslipp. Nullutslippsløsninger er også ventet å ha lavere driftskostnader når det lanseres kommersielt som igjen vil bidra til lavere tilbudspriser for det offentlige på sikt.

Det er et mål at tiltakene som får støtte skal ha spredningspotensial og overføringsverdi til andre fagområder eller kommuner, og være nyskapende ved å prøve ut nye løsninger. Hvordan kan tiltaket bidra til noe av dette?

Dette prosjektet vil bli et pilotprosjekt for Trondheim kommune og vil således kunne bidra til at alle anleggsprosjekter i kommunen skal gjennomføres med samme krav. Det er nærliggende å tro at øvrige kommuner i Trøndelag vil følge etter da Trondheim er den klart største kommunen i vår region. Prosjektet vil løpende bidra med informasjon til andre aktører både statlige, private og kommunale via prosjektet sin nettside Torvetitronheim.no og media. Trondheim kommune holder på å utarbeide en klimakommunikasjonstrategi, og med sin beliggenhet og størrelse midt i byen vil dette prosjektet være godt egnet til å være en markørsak i klimakommunikasjonsarbeidet. Det vil også bli forelagt informasjon til Miljøpakken og Statens vegvesen for å dele erfaringer og det er en målsetting om at også veiprosjekter skal gjennomføres som nullutslipps anleggsplasser.

Tiltaket vil medføre endringer i aktivitet eller utslipp. I den grad det er mulig å tallfeste effekten av tiltaket bør det foretas registreringer eller tellinger før og etter tiltaket er gjennomført. Hvilke registreringer eller tellinger kan gjennomføres for å fange opp effekten av tiltaket?

Det er hovedsaklig anleggsmaskiner og lastebiler som vil stå for hovedbruken av drivstoff forbruk i dette prosjektet. Enterprenøren vil ha full oversikt over forbruk av fks biodrivstoff og ved elektriske anleggsmaskiner vil det være direkte sammenlignbare tall på besparelse mot en "vanlig" anleggsmaskin som går på diesel.

Hvordan er søknaden politisk forankret?

Kommunedelplan: energi og klima (vedtatt i mai 2017) inneholder mål om å redusere utslipp i Trondheim, herunder utslipp fra anleggsmaskiner.

Det viktigste virkemiddelet i denne sammenhengen er kommunens rolle som offentlig innkjøper. I handlingsprogrammet er det tiltak om å "stille krav til fossilfrie anleggsplasser i kommunale byggeprosjekter."

I kommunens innkjøpsreglement (vedtatt april 2017) står det at "Det skal stilles krav om fossilfrie anleggsplasser og etterspørre elektriske anleggsmaskiner der dette er tilgjengelig og gjennomførbart innen rimelige praktiske og økonomiske rammer."

I tillegg følger det et Bystyrevedtak til prosjektet som klart presiser prosjektets klimamål. Se vedlagt

vedtak.

Gjennomføring

Hvem skal eie og vedlikeholde tiltaket når tiltaket er gjennomført?

Trondheim kommune ved Kommunalteknikk er eier av prosjektet. Trondheim Bydrift skal drifte Torvet når det er gjennomført.

Hva er forventede driftsoppgaver og årlige driftsutgifter?

Driftsoppgaver er normalt vedlikehold av offentlig byrom. I tillegg drift for spesielle arrangement som konserter, julemarked, matfestivaler etc. Årlige driftsutgifter er pr dd ikke beregnet, prosjektet har avslutning ved overlevering til Trondheim Bydrift og driftsfase.

Når planlegges arbeidet startet og avsluttet?

Oktober 2017 - juni 2020

Gjennomføringsplanen kan lastes opp som vedlegg eller beskrives nedenfor:

Oppstart Byggetrinn 1, Oktober 2017

Oppstart Byggetrinn 2, April 2018

Avslutning juni 2020.

En mer detaljert gjennomføringsplan kan ettersendes etter gjennomgang av tilbud fra leverandørene (svarfrist 15.02.2018).

Beskriv hvorfor økonomisk støtte vil være utløsende for at tiltaket blir gjennomført:

Ved å etablere et pilotprosjekt så innebærer det en betydelig risiko, særlig økonomisk. Det er et sterkt ønske om at Trondheim kommune skal være initiativtaker i vår region. For mindre kommuner vil det være særs krevende både økonomisk og kompetansemessig å gjennomføre utslippsfrie anleggsplasser, og selv for Trondheim kommune er det å gjennomføre pilotprosjekter krevende. I prosjektets økonomiske ramme ligger det ikke inne øremerkede midler for gjennomføring av mål om nullutslipps anleggsplass. Det er derfor krevende å få gjennomført uten økonomisk støtte.

Kostnadsoverslag / Budsjett

Utgifter til gjennomføring av tiltaket	Beløp uten mva
Merkostnader bruk av biodrivstoff	1 050 000
Merkostnader bruk av utslippsfrie maskiner	1 050 000
Merkostnader bruk av lavkarbonbetong	360 000
Prosjektoppfølgning	490 000
Total sum	2 950 000

Finansiering

Finansiering av tiltak	Beløp uten mva
Samlet kostnad ved tiltak(ene)	2 950 000
- Andre offentlige tilskudd	0
- Annen finansiering	0
- Egne midler	860 000
= Omsøkt tilskudd fra miljøforvaltningen	2 090 000

Kan tiltaket/deler av tiltaket gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt? Ja

Andelen frie midler bestemmer satsningsnivået og sjansen for å lykkes. Dette kan styrkes eller svekkes etter behov. Lavere støtte vil gi mindre frie midler som vil senke muligheten for gjennomføring av målet om nullutslipps anleggsplass. Det er forventet at tiltak vil i dag være fordyrende i forhold til vanlig anleggsdrift.

Utdyping finansiering

Er noe av finansieringen annet enn kommunale midler eller klimasats-midler? Får eller har tiltaket mottatt eksterne midler av noe slag? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om eksterne midler, men ikke fått svar enda? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om andre offentlige midler, men ikke fått slik støtte? Nei

Vedlegg

 Rapport_Materialvurdering Rambøll.pdf (Utvidet rapport)

 Saksprotokoll_Trondheim Torg.pdf (Annet)

 Kostnads_og utslippsestimat.xlsx (Utgiftsoversikt)

Merknad:

Filen med kostnads- og utslippsestimat gir også noen forklaring på tabellene Kostnadsoverslag og Finansiering

Materiellvurderingen gir estimat på utslippsbesparelsen ved bruk av lavkarbonbetong

Saksprotokoll bystyret - se flertallsmerknad s. 1

[sign] Marianne Langedal for Trondheim Kommune, Miljøenheten

Levert 15.02.2018

